

Nr 502.

Av herr **Kyling m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 99, angående studentsociala stödåtgärder m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 99 angående studentsociala stödåtgärder m. m. ha i likhet med vad som skett i studentsociala utredningens betänkande uppdragits vissa gränser mellan de olika av studenter besökta läroanstalterna i fråga om de studerandes möjlighet att komma i åtnjutande av de i propositionen föreslagna stödåtgärderna. Sålunda ha bl. a. de studerande vid folkskoleseminarierna ställts utan möjlighet att få del av dessa. Emellertid framhålls i sakkunnigutredningen, att utformningen av stödåtgärder utan svårighet medger ett utvidgande av såväl stipendier som studielån till jämväl andra studentkategorier.

Departementschefen anför bl. a., att lånestödet senare eventuellt kan utvidgas till att omfatta även andra kategorier av studerande, t. ex. seminarieelever. Ett sådant beslut bör emellertid enligt vår mening icke ställas på framtiden.

1949 intogos 794 studenter på den 2-åriga studentlinjen vid folkskoleseminarierna. Motsvarande siffra för intagningen på den 4-åriga linjen på folkskoleseminarierna var 771. Sålunda rekryterades 1949 något över hälften av de intagna vid folkskoleseminarierna av studenter. Att undantaga de studenter, som utbildas till folkskollärare från de föreslagna studentsociala förmånerna, kan icke anses rätt och billigt. Vidare kan ifrågasättas, om icke studentsociala stödåtgärder även böra lämnas studerande vid folkskoleseminariernas 4-åriga linje. Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse, nr 676, den 11 oktober 1946 angående statlig kreditgaranti kan bl. a. folkskollärare erhålla lån med statlig kreditgaranti. Lånemöjligheter tillkomma sålunda folkskollärare i likhet med akademiker efter avlagd examen. Den principiella likställigheten mellan akademiker och folkskollärare i detta avseende bör också gälla i fråga om möjligheterna att redan under studietiden erhålla lån med statlig garanti, vilket måste framstå som ännu betydelsefullare för de studerande. Statskontoret framhåller också i sitt remissyttrande över 1946 års utredning om den högre utbildningens demokratisering, att någon saklig motivering icke anförts för en sådan differentiering av de studerande, att seminarieeleverna lämnas utanför den förordade studiehjälpen, medan exempelvis de studerande vid socialinstitutet, där studietiden endast uppgår till två år, komma i åtnjutande av densamma.

Samma skäl som anförts för stödåtgärder för studerande vid universitetet och högskolor kan anföras för eleverna vid folkskoleseminarierna. Av

en av Seminariernas elevförbund nyligen gjord undersökning framgår, att 85 procent av de studerande vid folkskoleseminarierna täcka sina kostnader under studietiden genom lån. De ekonomiska risker, som statsmakterna skulle ikläda sig genom en statlig garanti, torde vara synnerligen små, då i det närmaste samtliga vid seminarierna inskrivna elever avlägga examen. Man bör icke heller bortse från det faktum att om dessa ekonomiska stödåtgärder även lämnas folkskoleseminariernas elever detta komme att utgöra en behövlig stimulans för att förmå ungdomen att välja folkskolläraryrket i sådan omfattning att lärarrekruteringen säkerställes. Stödåtgärder av här nämnda slag skulle sålunda verksamt bidra till en kvantitativt och kvalitativt tillfredsställande rekrytering av studerande till folkskoleseminarierna. Skulle dessa studerande däremot undantagas från de studentsociala stödåtgärderna föreligger risk att ungdom med håg och fallenhet för läraryrket väljer andra levnadsbanor med ekonomiskt gynnsammare utbildningsmöjligheter.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 99 angående studentsociala stödåtgärder m. m. måtte besluta, att de i propositionen föreslagna stödåtgärderna i form av statliga studiestipendier och statlig garanti för studielån även måtte komma studerande vid folkskoleseminarier till del.

Stockholm den 29 mars 1950.

Folke Kyling.

Walter Sundström.

*O. Malmborg,
Skövde.*

Hildur Nygren.

Einar Hægglom.

Paul Bergstrand.